

Міністерство освіти і науки України
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Кафедра філософії, політології, психології та права
Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова
Кафедра загальноправових дисциплін та міжнародного права

МАТЕРІАЛИ

*Міжнародної науково-практичної конференції
«Особливості та тенденції розвитку правотворчості
в умовах трансформації суспільства»,
присвяченої святкуванню 85-річного ювілею ОДАБА*

МАТЕРИАЛИ

*Международной научно-практической конференции
«Особенности и тенденции развития правотворчества в условиях
трансформации общества»,
посвящённой празднованию 85-летнего юбилея ОГАСА*

MATERIALS

*The international scientifically-practical conference
“Characteristics and development trends of the law-making process in conditions
of transformation of society”,
dedicated to the celebration of the anniversary of the OGASA 85*

(17 квітня 2015 року)

Одеса
2015

УДК 340.03(066)
О 701
ББК 67.3(4 укр)я 431

«Особливості та тенденції розвитку правотворчості в умовах трансформації суспільства», міжнар. наук.- практ. конф (2015; Одеса)

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Особливості та тенденції розвитку правотворчості в умовах трансформації суспільства», / Одеська держ. Академія будівництва і архіт. Каф. Філософії, політології і права, Одеськ. Наук. Ун-т ім. Мечникова,-Одеса, 2015, «ВМВ»168 стор.

Збірник містить виклад основних положень доповідей, виголошених на пленарному засіданні та секційних засіданнях Міжнародної науково-практичної конференції «Особливості та тенденції розвитку правотворчості в умовах трансформації суспільства», присвяченої святкуванню 85-річного ювілею ОДАБА, яка відбулась в Одеській державній академії будівництва та архітектури 17 квітня 2015 року. Широкий спектр наукових проблем дає змогу ознайомитися з результатами нових досліджень правотворчості як юридичної категорії та явища правової дійсності, взаємодії норм міжнародного та національного права у правотворчій діяльності, сучасними реаліями та перспективами розвитку морального та правового виховання в освіті, філософськими проблемами правотворчості в умовах трансформації суспільства та актуальними проблемами правової освіти та шляхами їх вирішення.

Розрахований на широкий загал науковців, студентів, освітян і всіх, хто цікавиться актуальними проблемами правотворчості.

Редакційна колегія: **Коваль І. М.**, д.політ.н., проф., заслуж. діяч науки і техніки України; **Ковров А. В.**, канд.тех. н., проф.; **Плавич В. П.**, д.філос.н., канд.юрид.н., проф., акад., заслуж. діяч науки і техніки України (головний редактор); **Кадієвська І. А.**, д.філос.н., проф. (науковий редактор), **Нарядько Г. Я.**, к.філос.н., доц. (відповідальний секретар)

Опубліковані матеріали відбивають погляди авторів, які не завжди збігаються з думкою редакційної колегії. Матеріали подаються в авторській редакції. За точність цитувань редакційна колегія відповідальності не несе.

ISBN 978-966-413-535-8

© Одеська державна академія
будівництва та архітектури, 2015

результатів «приватної» правотворчості не має викликати жодних сумнівів, так як держава надає їм юридичного значення на основі усебічного волевиявлення учасників приватноправових відносин.

Література

1. Скакун О. Ф. Теорія права і держави: Підручник. – 4-те видання допов. і перероб. / О. Ф. Скакун. – К.: Алерта, 2013. – 524 с.
2. Теорія держави і права: підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін. ; за ред. О. В. Петришина. – Х.: Право, 2014. – 368 с.
3. Ромашов Р. А. Теория государства и права. Краткий курс. 2-е изд. / Р. А. Ромашков. – СПб.: Питер, 2010. – 304 с.
4. Tetley W. The General Maritime Law – The Lex Maritima// W.Tetley// Syracuse Journal of International Law and Commerce. – 2000. – N20. – Pp.105-145.

Ткачук Альона Сергіївна – кандидат юридичних наук, викладач кафедри правознавства Одеського національного економічного університету, адвокат, член Асоціації адвокатів України (Одеса, Україна)

Роль Німецької спілки адвокатів у лобіюванні законодавчих проєктів

Федеративна республіка Німеччина (ФРН) – країна з найвищим рівнем економіки в Європейському Союзі. Вона є провідною політичною силою в Європі та технологічним лідером в багатьох галузях. Німецькі бренди викликають такі асоціації – якість та надійність. Те саме можна сказати і про інститут адвокатури в Німеччині.

Німецька адвокатура відрізняється високою професійністю. Її діяльність регламентує спеціальне законодавство, а саме, Федеральне положення про адвокатуру, прийняте 1 серпня 1959 року (Bundesrechtsanwaltsordnung) [1], та Закон про винагороду адвокатів, прийнятий 5 травня 2004 року (Rechtsanwaltsvergütungsgesetz) [2].

Головною організацією адвокатського самоврядування є Федеральна палата адвокатів. Всього в Німеччині 27 адвокатських палат. Кожен адвокат – член однієї з них. Окрім цих організацій, існує ще Німецька спілка адвокатів (DAV), вступ до якої є добровільним.

Всього в Німеччині близько 164 тисяч адвокатів, 67 тисяч з яких – члени Німецької спілки адвокатів (DAV). Це професійне об'єднання, яке захищає інтереси адвокатів та бере безпосередню участь у політичних процесах. Одним з пріоритетних завдань спілки є лобіювання проєктів певних нормативно-правових актів на законодавчому рівні [3].

На практиці політики зважають на це професійне об'єднання, навіть цікавляться думкою адвокатів під час розробки того чи іншого законопроекту, який стосується адвокатської діяльності або функціонування системи правосуддя взагалі. Адже саме адвокати знають краще за політиків, які проблеми існують в адвокатурі, і здатні запропонувати законопроект, який зміг би їх розв'язати.

Бундестаг – парламент Німеччини. Цей орган є виборним представництвом німецького народу. Завдання Бундестагу – обрати Федерального канцлера й підтримувати його на цій посаді, схвалюючи його політику. Другим важливим завданням депутатів Бундестагу є законотворчість [4].

Німецька спілка адвокатів наділена правом звертатися до парламенту із законодавчою ініціативою. Представники відповідних комітетів спілки повинні розробити чіткий план її просування, налагодити та підтримувати стосунки з особами, які працюють в Бундестазі, підготувати альтернативний варіант проєкту на випадок невдачі. Важливими складовими

успіху при цьому є розвинена внутрішня комунікація самої спілки, досвід та терпіння, а також робота з пресою. Вона має повідомити про роль адвокатів у просуванні прийнятого закону.

Під час лобіювання проекту адвокат повинен керуватися інтересами професійного об'єднання та правосуддя, а не окремих клієнтів. Неприпустимим вважається тиск з боку клієнта на адвоката з метою лобіювання вигідного йому законопроекту.

Після досягнення успіху потрібно заявити про це в професійному середовищі: зробити прес-реліз, дати інтерв'ю тощо. Це створює позитивний імідж спілки, свідчить про те, що на неї зважають. Але не можна перебільшувати – це негативно вплине на подальші контакти.

Якщо законопроект дійсно цінний і під час його лобіювання дотримано всіх правил, є велика імовірність, що він стане Законом. Якщо проект все ж таки відхилено, спілка аналізує, чому він зазнав невдачі, вносить до нього певні зміни та робить нову спробу реалізації.

Отже, можна виділити наступні **правила лобіювання законодавчого проекту** Німецької спілки адвокатів:

1. Точне формулювання законопроекту.
2. Встановлення ділових контактів з особами, які працюють в Бундестазі.
3. Розробка чіткого плану щодо просування ініціативи, а також альтернативного варіанту на випадок невдачі.
4. Особиста поведінка, досвід та професіоналізм адвокатів: вони повинні дотримуватися всіх норм законодавства.
5. Постійний супровід процесу просування проекту, вміння гнучко змінювати манеру поведінки.
6. Гарні стосунки з членами самого професійного об'єднання під час лобіювання законопроекту та після його втілення. Розвинена внутрішня комунікація спілки.
7. Робота з пресою.

Така модель взаємовідносин між державою та адвокатурою, в якій законодавець цікавиться думкою адвоката з приводу певних законопроектів і враховує її, на наш погляд, є прогресивною і демократичною. Існує дієвий, налагоджений механізм взаємодії між законодавчим органом і адвокатською спільнотою. Це свідчить про повагу німецького суспільства до інституту адвокатури.

Важливим є той факт, що з 2014 року в Україні працює відділення Німецької спілки адвокатів (DAV Ukraine) [5]. Його створено з метою захисту інтересів німецьких адвокатів в Україні, сприяння професійному обміну між німецькими та українськими адвокатами, підвищення рівня освіти та кваліфікації адвокатів, розвитку науки тощо. DAV проводить заходи, семінари та круглі столи з юридичних питань, які зміцнюють стосунки між адвокатами України та Німеччини.

Література:

1. Федеральне положення про адвокатуру від 1 серпня 1959 року (Bundesrechtsanwaltsordnung) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.gesetze-im-internet.de/brao/>
2. Закон про винагороду адвокатів від 5 травня 2004 року (Gesetz über die Vergütung der Rechtsanwältinnen und Rechtsanwälte (Rechtsanwaltsvergütungsgesetz oder RVG) vom 5. Mai 2004) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.gesetze-im-internet.de/rvg/>
3. International booklet of the German Bar Association – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://anwaltverein.de/downloads/070316-DAV-Imagebroschuere-Inhalt-EN.pdf?PHPSESSID=au4jek18sqrh9bvhvds8sdml3>
4. Петер Гінтередер. Факти про Німеччину; за ред. Жанет Шаян, д-ра Сабіне Гіле; переклад Володимира Шелеста. – Франкфурт-на-Майні: Зоціететс-Ферлаг, 2010 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/uk/politichna-sistema/main-content-04/bundestagv.html>
5. Офіційний веб-сайт Національної асоціації адвокатів України (НААУ) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://unba.org.ua/news/124-news.html>